

i min Stilling ere komne med Forslag, Mænd, som man vidste ikke vare istand til at tage Conseqventerne i den Forstand. Jeg kan ikke opfatte min Stilling ligeoverfor dette Forslag saaledes; jeg som simpel Mand seer kun paa den ene Side paa, hvad der vil være til Kjøbstædernes Gavn, paa den anden Side paa, hvad der stiller sig iveien for dets Gjennemførelse, og naar jeg da nu betragter disse og de Indvendinger, som her under Discussionen ere komne frem mod dette Forslag, maa jeg endnu holde paa, at det var ønskeligt, om det blev vedtaget. Der er blevet henpiist til, at denne Sag egentlig nærmest var til Forhandling mellem Forslagsstilleren og Ministeren, og jeg vil sige, at jeg ogsaa ventede, at de væsentligste Indvendinger mod Forslaget skulde komme fra Ministeren. Naar jeg imidlertid seer paa de Indvendinger, som ere fremkomne fra den Side, saa indskrænke de sig i Grunden til een, og det er den, at man ikke alene maatte see paa Dvandtiteten af de Forretninger, som paahvile Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne, men at man tillige maatte see paa selve Forretningernes Bestaafenhed, og at disse vare langt mere eensartede i Landcommunerne. Det er dette, jeg virkelig ikke kan forstaae; maaskee er det en Feil hos mig, at jeg ikke kan see det, men jeg vil dog sige, hvorfor jeg ikke kan forstaae det. Skulle ere de Forretninger, som en Kjøbstads Communalbestyrelse væsentlig har at gjøre med? De dele sig i tre Hovedgrupper, Fattigvæsenet, Skolevæsenet og Brolægningvæsenet. Og hvad er det for Forretninger, man har paa Landet? De dele sig ligeledes i tre Grupper, Fattigvæsenet, Skolevæsenet og Veivæsenet. Og Bestyrelsen af disse Anliggender, hvad enten det er i Byerne eller paa Landet, udkræver accurat de samme Kundskaber og den samme Dygtighed; ja, jeg maa endog paastaae, at det er lettere at bestyre dem i Byerne, idet Omfanget af Kjøbstadscommunerne er ringere en af Landcommunerne. Jeg indrømmer, at der hører endeel Lovkundskab til at styre f. Ex. Fattigvæsenet; men den samme Kundskab behøves sandelig paa Landet, og jeg vil dog ikke troe, at man vil paastaae — i alt Fald var det overordentlig nærgaaende, hvis man vilde paastaae det —, at der ikke skulde findes lige

sa stor Dygtighed til at varetage disse Forretninger i Kjøbstæderne, som der findes paa Landet. Foruden disse trede Grupper af Forretninger er der ganske vist i Byerne endeel særlige Hverv, som ere henlagte til specielle Commissioner, som ikke bestaae paa Landet, der er f. Ex. Kirkeinspektionen, der er Bygningscommissionen, der er Indkvarteringscommissionen; men i disse Commissioner sidder Regjeringens Embedsmand, der varetager Statens Interesse ligesuldt, hvad enten Borgmesteren bliver valgt eller ikke. Der er ogsaa Havnevæsenet, forsaavidt vedkommende Kjøbstad har en Havn; men selv om den herhenhørende Paragraph bliver redigeret saaledes, som det er foreslaaet af Udvalget, og Havnenes Bestyrelse altsaa lægges ind under Kjøbstadens almindelige Bestyrelse, vil dog den Andeel, Kjøbstæderne faae i denne Bestyrelse, være saa indskrænket, at der ligger saare liden Vægt paa, enten den kommer ind derunder eller ikke. Ja, jeg vil sige — skjøndt denne Paragraph rigtignok ikke for Dieblicket ligger for; jeg skal ogsaa gaae hurtigt hen derover — at, hvis Ministeren skulde have saa stor Indflydelse derpaa, som det ved hans Endringsforslag er tilfjeldet, saa vil jeg bede os bevarede for at faae en saadan Havneparagraph optagen i Loven. — Jeg beider erindret, at de Forretninger, som foreslaaes henlagte til den valgte Borgmester, ere de reent communale; der er ikke Tale om de andre. Alle de magistralske Forretninger blive hos den Embedsmand, hos hvem de nu ere, og det forekommer mig netop at være et Fortrin ved mit Forslag, at det indfører en Overgangstilstand; thi der vil jo ganske vist, naar engang Retsvæsenet bliver omordnet, — hvormed det jo desværre efter de sidste Dages Forhandlinger har lange Udgifter — blive Spørgsmaal, om ikke flere Sager skulle gaae over til Borgmesteren; men det er netop Fordelen ved mit Forslag, at man i denne Mellemtid faaer Leilighed til at erfare, hvad Dygtighed der findes i Kjøbstæderne, og hvormange af disse Forretninger der saaledes til hiin Tid ville kunne komme over til den valgte Borgmester. — Den ærede Ordfører ansøgte, at han ikke vidste, hvorledes mit Forslag kunde enes med den allerede vedtagne § 2, idet der jo stod, at Ma-